

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: *FRPS/647/2011/Pan.*

A Független Rendészeti Panasztestület

52/2012. (I. 31.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2011. október 28-án előterjesztett **panaszát** a 2012. február ...-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

e l u t a s í t j a .

A Testületnek a panasz elbírálására nincs hatásköre.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos 2011. október 28-án, postai úton terjesztette elő beadványát, amelyben az alábbiakról számol be. A panaszos a Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom nevében szimpatizánsait, és a velük kapcsolatban lévő, E. városában működő más szervezetek tagjait arra kérte, hogy vegyenek részt a 2011. október 26-ára, az E. Városi Rendőrkapitányságra meghirdetett véradáson. Előzetesen jelezték azt is, hogy a résztvevők a szervezetekre utaló jelzést ne viseljenek a véradáson.

A panaszos előzményként előadja, hogy 2011. február 11-én ismerőseivel részt vettek egy, az október 26-aihoz hasonlóan meghirdetett véradáson. Akkor a rendőrkapitány kifogásolta a panaszos egyik barátjának „gárda mellényét”, kamerával rögzítették a jelenlétüket, és a véradás után – egy képviselő közbelépéséig – nem engedték ki őket az épületből.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A panaszos 2011. október 26-án a sajtónyilvánosságot is értesítve 10 órakor három társával együtt belépett – az elmondása szerint – a Vöröskereszt által is meghirdetett önkéntes véradás helyszínére. Éppen az emeletre mentek volna fel, amikor a portán szolgálatot teljesítő őr közölte velük, ott nem adhatnak vért. A panaszos azon kérdésére, hogy miért nem, a biztonsági őr azt felelte; „A rendőrkapitány úr utasítása, hogy Önök nem mehetnek föl.” Ekkor a panaszos szólt az öt-hat méterre várakozó sajtósoknak (tudomása szerint a Megyei Hírlap és a TV munkatársai voltak a helyszínen), hogy legyenek szívesek közelebb lépni. Ekkor már a biztonság őr azt mondta, „A rendőrkapitány úr nyomatékosan utasított, hogy csak BM alkalmazottakat engedhetek föl.” Ezzel szemben az épületben más, szemlátomást tanácstalanul közlekedő személyek is voltak. A panaszos elmondta, hogy ezt követően azonnal átmentek a véradó állomásra vért adni, mivel a helyszínt nem tartják fontosnak, pusztán azt gondolták, hogy „nem jó az E. városában kialakult helyzet senkinek”, és a véradás egy nagyszerű alkalom lehet annak igazolására, hogy a fontos kérdésekben egyetértés van. A panaszos megküldte a televízió esetről készített riportjának internetes elérhetőségét is: <http://tveger.hu/hirekreszlet.ph?p?hir=4008>.

A panaszos megjegyzi, hogy a rendőrkapitány 2011. október 27-én a városi közgyűlésen azt nyilatkozta, valószínűleg a Vöröskereszt félretájékoztatta az embereket, és elnézést kért azoktól, akik hiába jelentek meg. A panaszos álláspontja szerint azonban a rendőrkapitány a médiából tudomást szerzett arról, hogy vért kívánnak adni a kapitányságon, és előzetesen utasította a biztonsági őr, hogy ne engedje be őket. Megítélése szerint a hátrányos megkülönböztetés tilalmának kategóriájába esik a kapitányságon vele és társaival szemben tanúsított bánásmód.

II.

Az E. városi Rendőrkapitányság vezetője a Testület megkeresésére küldött válaszlevelében az alábbiakról számol be.

2011. október 26-án a Megyei Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: HMRFK) „C” épületének bejáratánál két fegyveres biztonsági őrök teljesítettek szolgálatot. A panaszolt időben a ny. r. alezredes a Szent György Nyugdíjas Egyesülettel közösen kizárólag BM alkalmazottaknak, nyugállományú, valamint volt BM alkalmazottaknak és hozzátartozóiknak szervezett véradást. A véradás 25 éves múltú tekint vissza. A véradáson 20-22 fő vett részt, a ny. r. alezredes elmondása szerint olyan személy nem adott vért, aki a fenti körbe nem tartozik bele.

A kapitányságvezető tájékoztatása szerint a portán szolgáló biztonsági őr azt a tájékoztatást adta a panaszosnak, hogy a véradás nem nyilvános, azon csak BM alkalmazottak, nyugállományú BM alkalmazottak és azok hozzátartozói vehetnek részt. A biztonsági szolgálat tájékoztatása nem a panaszos személye ellen irányult, hiszen az őrök a panaszost nem ismeri. Az őrök általános tájékoztatást adtak a véradásról és az ott megjelentekről a véradásra érkezők számára. A fegyveres biztonsági őr azt az utasítást, hogy az épületbe ki léphet be, és a véradás kinek a számára engedélyezett, valóban az E. Rendőrkapitányság vezetőjétől kapta. Maga az objektumvédelmi parancsnok, a MRFK vezetője biztonsági szempontból engedélyezte a véradást és az objektumba való belépést kizárólag BM alkalmazottak, nyugállományú BM alkalmazottak és azok hozzátartozói részére. Ezen utasításnak a biztonsági őr maradéktalanul eleget tett.

III.

A Testület eljárását a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) a IX. fejezetében, a Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, „akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette [...] kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”.

A fent idézett rendelkezés alapján a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat-csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.),

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A Testület tehát kizárólag rendőri intézkedések, ill. mulasztások jogszerűségét vizsgálhatja, a kapitányságvezető tájékoztató leveléből azonban kiderül, hogy a panaszos a HMRFK bejáratánál a panaszolt időben nem rendőrrel, hanem két fegyveres biztonsági őrrrel beszélt.

A fegyveres biztonsági őrségről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról szóló 1997. évi CLIX. törvény 1. § (1) bekezdés első mondata szerint „fegyveres biztonsági őrséggel kell védeni az állam működése, illetőleg a lakosság ellátása szempontjából kiemelkedően fontos tevékenységet, létesítményt, szállítmányt, ha a védelemre a Magyar Honvédség, a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló törvény szerinti rendvédelmi szervek jogszabállyal nem kötelezettek, de az őrzés a közbiztonság vagy a nemzeti vagyon védelme érdekében indokolt.” A törvény 10/A. § (2) bekezdése szerint akinek a fegyveres biztonsági őr intézkedése, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása jogát vagy jogos érdekét sértette, panasszal fordulhat a rendőrséghez. A (4) bekezdés szerint „a rendőrséghez a panaszt az intézkedéstől, annak elmulasztásától vagy a kényszerítő eszköz alkalmazásától, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemtől később szerzett tudomást, a tudomásszerzéstől számított nyolc napon, de legkésőbb az intézkedéstől számított 3 hónapon belül lehet előterjeszteni.”

Fentiek alapján a Testület megállapítja, hogy a fegyveres biztonsági őrök eljárásának vizsgálatára hatásköre nem terjed ki.

A szolgálatot ellátó biztonsági őrök azonban a kapitányságvezető utasítása alapján jártak el, ezért a Testület meglátása szerint a panaszos és a kapitányságvezető között fennállt egy távoli, közvetett kapcsolat. Egy ilyen jellegű utasítás ugyanakkor nyilvánvalóan nem minősül az Rtv. szerinti rendőri intézkedésnek, ezért a Testület vizsgálta, hogy a kapitányságvezető utasításának jogszerűsége vizsgálati körébe vonható-e.

A Testület több állásfoglalásában kifejtette, hogy amennyiben egy rendőr és egy állampolgár közötti interakció közhatalmi elemet tartalmaz, úgy a rendőri magatartást abban az esetben is vizsgálja, ha a rendőr tevékenysége nem vonható egyetlen nevesített rendőrségi intézkedés fogalmi körébe sem.

Jelen esetben azonban a kapitányságvezető egy létesítmény vezetőjeként határozott arról, hogy a panaszolt napon kik léphetnek be az adott létesítménybe, e döntése vezetői mivoltával, nem pedig rendőri minőségével van szoros összefüggésben (hasonló döntést elvileg bármely állami intézmény vezetője hozhatott volna). Erre tekintettel a Testület úgy ítélte meg, hogy a kapitányságvezető és a panaszos kapcsolata nélkülözte azt a közhatalmi elemet, amely a Testület hatáskörét az intézkedésnek nem minősülő rendőri cselekvés esetében is megalapozza, ezért úgy foglalt állást, hogy arra hatáskörét sem terjesztheti ki. (A Testület ezen döntése természetesen nem zárja ki, hogy amennyiben a panaszos úgy érzi, hátrányos megkülönböztetést szenvedett, úgy az ilyen sérelem orvoslására szolgáló fórumokhoz, pl. az Egyenlő Bánásmód Hatósághoz forduljon.)

A Testület a fentiekre figyelemmel – mivel tehát a panaszban foglalt sérelmek elbírálására nincs hatásköre – a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt elutasította.

Budapest, 2012. január 31.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
előadó testületi tag